

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm008215

Dane szczegółowe

Właściciel: **PaWy**
Kraj: **UK**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **wielkopolskie**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **złocony**
Sygnowanie: **FIRMIN**
Wytwórca: **FIRMIN (London, Birmigham)**
Średnica: **22.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 9-patek]
- napisy na awersie
- orzeł

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2018-05-01 19:56**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.04.30

Opis guzika btrm008215

Brytyjski guzik liberyjny z herbem

© buttonarium.eu

Awers przedstawia niezidentyfikowany, wielopolowy herb szlachecki zwieńczony dziewięciopalkową koroną otwartą z wieloma klejnotami, herb z trzymaczami w postaci lwa i orła, poniżej na szarfiie umieszczono napis: PRO DEO REGE ET PATRIA, czyli *Dla Boga, Króla i Kraju*.

 [www.liverybuttonsidentified](http://www.liverybuttonsidentified.com) - Livery buttons identified

Rewers sygnowany: ✧ P & S ✧ FIRMIN LONDON.

Guzik znaleziono w okolicach miejscowości Pызdry w województwie wielkopolskim.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie

Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępność, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieś tam aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - **Guziki liberyjne, zbiór informacji**

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka

Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem na tarczy herbowej
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem bez tarczy herbowej
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem i koroną rangową
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem bez korony rangowej
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z samą koroną rangową
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki w wersji małżeńskiej
- [GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988](#)
- [Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008](#)
- [Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013](#)
- www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Wytwórca: FIRMIN (London, Birmigham)

FIRMIN, angielska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, założona w 1655 roku^[1]. Spółka ta posiadała co najmniej 15 adresów pod którymi produkowano guziki.

Sygnatury i datowanie

Samuel Firmin (S. F.); w okolicach Somerset House - od lat 70-tych do początku lat 90-tych XVIII wieku
Samuel Firmin, Strand. London. 1793-1796
Firmin & Westall. 1797-1799
Firmin & Co. około 1800-1811
Firmin, Philip, 1812
Firmin & Langdale, 1815-1823
Firmin & Sons, 1824
Firmin, Robert, 1826
Firmin & King, 1838
Firmin & Sons, 1839

Firmin, Philip & Samuel. 1841

Firmin & Sons. W początku lat 50-tych XIX wieku do roku 1875

Firmin & Sons Ltd. 1875 (od 1882 roku firma jest głównie ulokowana w Birmingham)

Firmin & Sons Ltd. St. Martin's Lane. London, 1894

Uzupełnić tę sekcję o dane ze strony:

● ukdfd.co.uk - **BUTTON MAKERS AND THEIR BACKMARKS**

Aktualny adres firmy

Firmin & Sons Limited, Firmin House, 82-86 New Town Row, Birmingham, B6 4HU.

Ciekawostki

Firma jest producentem insygniów, guzików i innych akcesoriów dla Królowej Elżbiety II oraz dla Księcia Edynburga Filipa.

Firma jest wytwórcą guzików królewskich dla wszystkich monarchów brytyjskich począwszy od Jerzego II Hanowerskiego (okres panowania - 1727-1760).

Wnioski na podstawie guzików występujących w Buttonarium

Firma produkowała głównie brytyjskie guziki wojskowe oraz liberyjne, ale też guziki dla armii egipskiej, kanadyjskiej, firm amerykańskich, a w okresie II wojny światowej wyprodukowała też guziki na potrzeby Polskich Sił Zbrojnych stacjonujących w Anglii.

Źródła

 ⁽¹⁾ www.firminhouse.com - FIRMIN House

 www.oldcopper.org - Button Badge Makers

 www.oldcopper.org - Buttonmakers Birmingham

 www.angelfire.com - Diana's Buttons - British Button Backmarks

 Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 21:39**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.04.30